

3.3

ANVÄND CRAMERS FORMEL FÖR ATT LÖSA

(2)

$$\begin{cases} 4x_1 + x_2 = 6 \\ 5x_1 + 2x_2 = 7 \end{cases} \quad \left(A = \begin{bmatrix} 4 & 1 \\ 5 & 2 \end{bmatrix} \quad \bar{b} = \begin{bmatrix} 6 \\ 7 \end{bmatrix} \right)$$

$$x_1 = \frac{\det A_1(\bar{b})}{\det A} = \frac{\begin{vmatrix} 6 & 1 \\ 7 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 5 & 2 \end{vmatrix}} = \frac{12-7}{8-5} = \frac{5}{3}$$

$$x_2 = \frac{\det A_2(\bar{b})}{\det A} = \frac{\begin{vmatrix} 4 & 6 \\ 5 & 7 \end{vmatrix}}{3} = \frac{28-30}{3} = -\frac{2}{3}$$

$$\left(\text{KONTROLL: } \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 4 & 1 \\ 5 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ -2 \end{bmatrix} = \frac{1}{3} \cdot \begin{bmatrix} 20-2 \\ 25-4 \end{bmatrix} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 18 \\ 21 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ 7 \end{bmatrix} = \bar{b} \quad \text{ok!} \right)$$

$$\text{SVAR: } \bar{x} = \frac{1}{3} \cdot \begin{bmatrix} 5 \\ -2 \end{bmatrix}$$

ANVÄND CRAMERS FORMEL FÖR ATT LÖSA

(6)

$$\begin{cases} 2x_1 + x_2 + x_3 = 4 \\ -x_1 + 2x_3 = 2 \\ 3x_1 + x_2 + 3x_3 = -2 \end{cases} \quad \left(A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 3 & 1 & 3 \end{bmatrix}, \quad \bar{b} = \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \\ -2 \end{bmatrix} \right)$$

$$\det A_1(\bar{b}) = \begin{vmatrix} 4 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \\ -2 & 1 & 3 \end{vmatrix} = -1 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ -2 & 3 \end{vmatrix} - 1 \cdot \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 2 & 2 \end{vmatrix} = -(6+4) - (8-2) = -16$$

$$\det A_2(\bar{b}) = \begin{vmatrix} 2 & 4 & 1 \\ -1 & 2 & 2 \\ 3 & -2 & 3 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ -2 & 3 \end{vmatrix} + 1 \cdot \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ -2 & 3 \end{vmatrix} + 3 \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 2 & 2 \end{vmatrix} = 2 \cdot 10 + 14 + 3 \cdot 6 = 52$$

$$\det A_3(\bar{b}) = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 4 \\ -1 & 0 & 2 \\ 3 & 1 & -2 \end{vmatrix} = -1 \cdot \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -2 \end{vmatrix} - 1 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = 4 - 8 = -4$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 3 & 1 & 3 \end{vmatrix} = -1 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 3 \end{vmatrix} - 1 \cdot \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = 9 - 5 = 4$$

$$x_1 = \frac{-16}{4} = -4, \quad x_2 = \frac{52}{4} = 13, \quad x_3 = \frac{-4}{4} = -1$$

$$\left(\text{KONTROLL: } A(-4, 13, -1) = (-8+13-1, 4-2, -12+13-3) = (4, 2, -2) \quad \text{ok!} \right)$$

$$\text{SVAR: } \bar{x} = \begin{bmatrix} -4 \\ 13 \\ -1 \end{bmatrix}$$

3.3

BESTÄM PARAMETERN s S.A.

$$\begin{cases} 2s \cdot x_1 + x_2 = 1 \\ 3s \cdot x_1 + 6s x_2 = 2 \end{cases}$$

$$A = \begin{bmatrix} 2s & 1 \\ 3s & 6s \end{bmatrix}$$

HAR ENTYDIG LÖSNING.

A ÄR INVERTERBAR SÅ ENTYDIG LÖSN. FINNS $\Leftrightarrow \det A \neq 0$.

$$\det A = 2s \cdot 6s - 3s = 12s^2 - 3s = 3s(4s - 1)$$

SÖK NOLLSTÄLLEN:

$$3s(4s - 1) = 0 \quad \Leftrightarrow \quad s = 0 \quad \text{EL.} \quad 4s - 1 = 0$$

$$\text{D.V.S.} \quad \det A = 0 \quad \Leftrightarrow \quad s = 0 \quad \text{EL.} \quad s = 1/4$$

SVAR: ENTYDIG LÖSN. FINNS EXAKT DÅ $s \notin \{0, 1/4\}$.

3.3

BESTÄM adj A och A^{-1} om:

(12)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} -2 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = -1, \quad C_{12} = - \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0, \quad C_{13} = \begin{vmatrix} 2 & -2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 2$$

$$C_{21} = - \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 3, \quad C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0, \quad C_{23} = - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -1$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ -2 & 1 \end{vmatrix} = 7, \quad C_{32} = - \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = 5, \quad C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & -2 \end{vmatrix} = -4$$

$$\text{adj } A = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 7 \\ 0 & 0 & 5 \\ 2 & -1 & -4 \end{bmatrix}$$

KONTROLL:

$$A \cdot (\text{adj } A) = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} = 5 \cdot I \quad \text{ok!} \quad \det A = 5$$

$$A^{-1} = \frac{1}{5} \text{adj } A$$

(16)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & -3 & 1 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$$C_{11} = \begin{vmatrix} -3 & 1 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} = -9, \quad C_{12} = - \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} = 0, \quad C_{13} = \begin{vmatrix} 0 & -3 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{21} = - \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} = -6, \quad C_{22} = \begin{vmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} = 3, \quad C_{23} = - \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

$$C_{31} = \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ -3 & 1 \end{vmatrix} = +14, \quad C_{32} = - \begin{vmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -1, \quad C_{33} = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -3 \end{vmatrix} = -3$$

$$\text{adj } A = \begin{bmatrix} -9 & -6 & 14 \\ 0 & 3 & -1 \\ 0 & 0 & -3 \end{bmatrix}$$

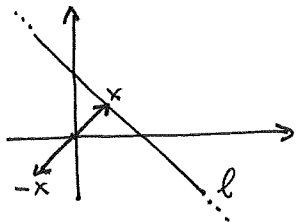
KONTROLL:

$$A \cdot (\text{adj } A) = \begin{bmatrix} -9 & 0 & 0 \\ 0 & -9 & 0 \\ 0 & 0 & -9 \end{bmatrix} = -9 \cdot I \quad \text{ok!} \quad \det A = -9$$

$$A^{-1} = -\frac{1}{9} \cdot (\text{adj } A)$$

4.1

(4)

OM LINJEN l ED GÄR
GENOM ORIGO SÅ GÄLLER
ATT: OM x PÅ l SÅ
ÄR $-x$ ED PÅ l .

(6) ÄR $X = \{p(t) = at^2 : a \in \mathbb{R}\}$ ETT DELRUM TILL $\mathbb{P}_n$?

NEJ! OM T.EX. SÅ HAR VI ATT

$$(*) \quad b \cdot (a+t^2) = ab + bt^2$$

ES I X OM $b \neq 1$ (TT KONSTANTEN FRAMFÖR t^2 MÅSTE
VARA = 1 OM POLYNOMET $(*)$ SKA VARA I X .)

(7) ÄR $X = \{a_0 + a_1t + a_2t^2 + a_3t^3 : a_k \in \mathbb{Z}\}$ ETT DELRUM TILL $\mathbb{P}_n$?

NEJ! $\mathbb{P}_n$ ÄR ETT VEKTORRUM ÖVER $\mathbb{R}$ SÅ X ÄR
ED SLUTEN VID MULTIPLIKATION AV SKALÄRER.

D.V.S. OM $p(t) \in X$ OCH $b \in \mathbb{R}$ MEN b ED ETT HELTAL,
DÄR ÄR $b \cdot p(t) \notin X$.

(11) $W = \{(5b+2c, b, c) : b, c \in \mathbb{R}\}$. BESTÄM $\vec{u}, \vec{v}$ S.A. $W = \text{Span}\{\vec{u}, \vec{v}\}$.

$$\begin{bmatrix} 5b+2c \\ b \\ c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5b \\ b \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2c \\ 0 \\ c \end{bmatrix} = b \begin{bmatrix} 5 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + c \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

VI KAN ALLTSÅ VÄLJA $\vec{u} = (5, 1, 0)$, $\vec{v} = (2, 0, 1)$.

EFTERSOM ATT $\vec{u}, \vec{v} \in \mathbb{R}^3$ SÅ ÄR $\text{Span}\{\vec{u}, \vec{v}\}$ ETT DELRUM
TILL $\mathbb{R}^3$ ENLIGT SATS 1 (KAP. 4.1).

4.1

13

$$\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}, \quad \vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \quad \vec{v}_3 = \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \\ 6 \end{bmatrix}, \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

a) ÄR $\vec{w} \in \{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$? NEJ, $\vec{w} \neq \vec{v}_1, \vec{w} \neq \vec{v}_2, \vec{w} \neq \vec{v}_3$

HUR MÅNGA VEKTORER ÄR I $\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$? 3 st.

b) HUR MÅNGA VEKTORER ÄR I $\text{Span}\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$? OÄNDLIGT MÅNGA.

c) LIGGER $\vec{w} \in \text{Span}\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$?

SÖK x_1, x_2, x_3 S.A. $\vec{w} = x_1\vec{v}_1 + x_2\vec{v}_2 + x_3\vec{v}_3$

OBS ATT $2\vec{v}_2 = \vec{v}_3$ SÅ ~~OM~~ OM DETTA ÄR MÖJLIGT KAN VI VÄLDA $x_3 = 0$. SÖK x_1, x_2 S.A.

$$x_1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} + x_2 \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x_1 + 2x_2 = 3 \\ x_2 = 1 \\ -x_1 + 3x_2 = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_1 = 3 - 2x_2 = 3 - 2 = 1$$

KONTROLL ATT $x_1 = 1, x_2 = 1$ ÄR GILTIG LÖSNING:

$$1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} + 1 \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \vec{w} \quad \underline{\text{OK!}}$$

D.V.S. JA, $\vec{w} \in \text{Span}\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$.

16

$W = \{(-a+1, a-6b, 2b+a) : a, b \in \mathbb{R}\}$. BESTÄM VEKTORER SOM SPÄNNER UPP W , ELLER VISA ATT W ES ÄR ETT VEKTORRUM.

$$\begin{bmatrix} -a+1 \\ a-6b \\ 2b+a \end{bmatrix} = a \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + b \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ -6 \\ 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

OBS ATT W ES ÄR VEKTORRUM TT $0 \in W$:

$$a \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + b \begin{bmatrix} 0 \\ -6 \\ 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ 1 - 6b = 0 \\ 1 + 2b = 0 \end{cases} \quad (\text{TT } -a + b \cdot 0 + 1 = 0)$$

GÄR $\emptyset$ ATT UPPFYLLA SAMTIDIGT.

4.2

②

LIGGER $\bar{w} = \begin{bmatrix} 5 \\ -3 \\ 2 \end{bmatrix}$ I $\text{Nul} A$ OM $A = \begin{bmatrix} 5 & 21 & 19 \\ 13 & 23 & 2 \\ 8 & 14 & 1 \end{bmatrix}$?

$$A\bar{w} = \begin{bmatrix} 5 \cdot 5 - 21 \cdot 3 + 19 \cdot 2 \\ 13 \cdot 5 - 23 \cdot 3 + 2 \cdot 2 \\ 8 \cdot 5 - 14 \cdot 3 + 1 \cdot 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \bar{w} \in \text{Nul} A$$

SVAR: JA!

⑥

SÖK VEKTORER SOM SPÄNNER UPP $\text{Nul} A$ OM

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 5 & -4 & -3 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

SÖK ALLA LÖSNINGAR TILL $A\bar{x} = 0$:

$$A \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 6 & -8 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_3, x_4, x_5 \text{ FRIA} \\ x_1 = -6x_3 + 8x_4 - x_5 \\ x_2 = 2x_3 - x_4 \end{cases}$$

LÄT $a, b, c \in \mathbb{R}$, DÅ GER OVANSTÄNDE ATT ALLA LÖSNINGAR TILL

$A\bar{x} = 0$ SES AV:

$$\bar{x} = \begin{bmatrix} -6a + 8b - c \\ 2a - b \\ a \\ b \\ c \end{bmatrix} = a \cdot \begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + b \cdot \begin{bmatrix} 8 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + c \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} =: a \cdot \bar{u} + b \cdot \bar{v} + c \cdot \bar{w}$$

SVAR: $\{\bar{u}, \bar{v}, \bar{w}\}$ SPÄNNER UPP $\text{Nul} A$.

(KONTROLL: $A\bar{u} = \begin{bmatrix} -6+10-4 \\ 2-2 \\ 0 \end{bmatrix} = 0$, $A\bar{v} = \begin{bmatrix} 8-5-3 \\ -1+1 \\ 0 \end{bmatrix} = 0$, $A\bar{w} = \begin{bmatrix} -1+1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = 0$)

4.2

Är $W = \{ (a, b, c, d) : a+3b=c, b+c+a=d \}$ ett vektorrum?

10

VILLKOREN KAN SKRIVAS SOM

$$\begin{cases} c = a+3b \\ d = a+b+(a+3b) = 2a+4b \end{cases}$$

d.v.s. $W = \{ A\bar{x} : \bar{x} \in \mathbb{R}^2 \}$ DÄR

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$$

SÅ W ÄR BILDRUMMET TILL $\forall$ AVBILDNINGEN $\bar{x} \mapsto A\bar{x}$. ENLIGT SATS 3 (SE PARAGRAFEN EFTER SATSEN) SÅ ÄR W ETT VEKTORRUM.

SVAR: JA

16

SÖK A S.A. $Col A = \{ (b-c, 2b+c+d, 5c-4d, d) : b, c, d \in \mathbb{R} \}$.

$$\begin{bmatrix} b-c \\ 2b+c+d \\ 5c-4d \\ d \end{bmatrix} = b \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + c \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix} + d \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ -4 \\ 1 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 0 & 5 & -4 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}}_A \begin{bmatrix} b \\ c \\ d \end{bmatrix} =: A \begin{bmatrix} b \\ c \\ d \end{bmatrix}$$

SVAR: $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 0 & 5 & -4 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

20

VILKEN DIMENSION HAR $Nul A$ OCH $Col A$ OM } OBS: DETTA ÄR EJ FRÅGAN SOM STÄLLS I BOKEN!

$$A = [1 \ -3 \ 9 \ 0 \ -5] ?$$

A ÄR PÅ REDUCERAD TRAPPSTEGSFORM SÅ VI UTLÄSER

$$A\bar{x} = 0 \Leftrightarrow x_1 = 3x_2 - 9x_3 + 0 \cdot x_4 + 5x_5$$

d.v.s. $x_2, \dots, x_5$ ÄR FRJA VARIABLER SÅ $Nul A$ HAR DIM. 4.

$$Col A = Span \{ +1, -3, 9, 0, -5 \} = Span \{ 1 \} \text{ SÅ } Col A \text{ HAR DIM. } 1.$$

SVAR: 4 OCH 1

20

SVAR: $Nul A \subset \mathbb{R}^5$, $Col A \subset \mathbb{R}^1$. (a) $k=5$ (b) $k=1$

4.2

LIGGER $\bar{w}$ I COL A? NUL A?

23

$$\bar{w} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} \quad A = \begin{bmatrix} -6 & 12 \\ -3 & 6 \end{bmatrix}$$

KOM $\bar{w} \in \text{Col } A \iff \exists \bar{x} : A\bar{x} = \bar{w}$

LÖS EKV. SYS.

$$\begin{bmatrix} -6 & 12 & 2 \\ -3 & 6 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -3 & 6 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1/3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_2 \text{ FRI} \\ x_1 = -\frac{1}{3} + 2x_2 \end{cases}$$

D.V.S $\bar{w} \in \text{Col } A$ (EFTERSOM ATT SYSTEMET HAR LÖSNING.)

KOLLA OM $\bar{w} \in \text{Nul } A$:

$$A\bar{w} = \begin{bmatrix} -6 \cdot 2 + 12 \cdot 1 \\ -3 \cdot 2 + 6 \cdot 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

SVAR: $\bar{w}$ LIGGER BÅDE I COL A OCH NUL A.
